

Droit international privé — projet de la loi élaboré en 2009¹

Prawo prywatne międzynarodowe — projekt ustawy z 2009 roku

Chapitre 1 Dispositions générales	Rozdział I Przepisy ogólne
Art. 1. La présente loi régit la détermination du droit applicable aux rapports juridiques privés liés avec plus d'un Etat.	Art. 1. Ustawa niniejsza reguluje właściwość prawa dla stosunków z zakresu prawa prywatnego powiązanych z więcej niż jednym państwem.
Art. 2. 1. Lorsque la loi prévoit l'application de la loi nationale, le ressortissant polonais est soumis à la loi polonaise même si le droit d'un autre Etat considère celui-ci comme le ressortissant de cet Etat.	Art. 2. 1. Jeżeli ustawa przewiduje właściwość prawa ojczystego, obywatel polski podlega prawu polskiemu, chociażby prawo innego państwa uznawało go za obywatela tego państwa.
2. Dans le cas d'un étranger qui a plusieurs nationalités, c'est le droit de l'Etat avec lequel celui-ci possède les liens les plus étroits qui s'applique, lorsque la présente loi prévoit l'application de la loi nationale.	2. Cudzoziemiec mający obywatelstwo dwóch lub więcej państw podlega, jako prawu ojczystemu, prawu tego z nich, z którym jest najściślej związany.
3. Si la présente loi subordonne l'application d'une loi à la condition que	3. Jeżeli ustawa uzależnia właściwość prawa od tego, czy określone osoby są

¹ La traduction effectuée par Paulina Twardoch.

les personnes déterminées aient la nationalité du même Etat, il suffit que le droit de cet Etat considère ces personnes comme ses ressortissants pour que l'on puisse admettre que cette condition est remplie.	obywatelami tego samego państwa, do przyjęcia, iż wymaganie to jest spełnione, wystarczy, że prawo tego państwa osoby te uznaje za swych obywateli.
Art. 3. 1. Lorsque la présente loi prévoit l'application de la loi nationale, mais il est impossible d'établir la nationalité d'une personne ou celle-ci n'en a aucune, on applique le droit d'Etat dans lequel elle est domiciliée. À défaut de domicile, c'est le droit de l'Etat de sa résidence habituelle qui s'applique.	Art. 3. 1. Jeżeli ustawa przewiduje właściwość prawa ojczyznego, a obywatelstwa danej osoby ustalić nie można albo osoba ta nie ma obywatelstwa żadnego państwa, stosuje się prawo państwa, w którym znajduje się jej miejsce zamieszkania; w razie braku miejsca zamieszkania stosuje się prawo państwa, w którym znajduje się miejsce jej zwykłego pobytu.
2. La disposition de l'alinéa 1er s'applique d'une manière correspondante à la personne qui a obtenu la protection dans un autre Etat que son Etat national en raison d'une rupture permanente de ses relations avec celui-ci causée par la violation des droits fondamentaux de l'homme dans cet Etat.	2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osoby, która uzyskała ochronę w innym państwie niż państwo ojczyście w związku z faktem, że jej więzy z państwem ojczystym uległy trwałemu zerwaniu z powodu naruszania w tym państwie podstawowych praw człowieka.
Art. 4. 1. Dans les cas prévus par la présente loi il est possible de choisir le droit applicable.	Art. 4. 1. W przypadkach przewidzianych w ustawie można dokonać wyboru prawa właściwego.
2. Le choix du droit applicable doit être exprès ou ressortir d'une façon certaine des circonstances de l'affaire, à moins que la règle admettant le choix en dispose autrement.	2. Wybór prawa powinien być wyraźny lub w sposób jednoznaczny wynikać z okoliczności sprawy, chyba że przepis dopuszczający wybór prawa stanowi inaczej.
3. Le choix du droit applicable intervenu postérieurement à la création du rapport juridique ne porte pas atteinte aux droits des tiers.	3. Wybór prawa dokonany po powstaniu stosunku prawnego nie narusza praw osób trzecich.
4. Toute modification quant à la détermination de la loi applicable, intervenue postérieurement à l'accomplissement de l'acte juridique, n'affecte	4. Jeżeli przed wyborem prawa zostały przy dokonaniu czynności prawnej dopełnione wymagania w zakresie formy przewidziane w prawie właściwym

pas sa validité formelle résultant de la réalisation des conditions de forme prévues par le droit applicable à la forme de cet acte en vertu de la présente loi.	dla formy tej czynności, jej ważność nie może być podważana na podstawie prawa, któremu czynność prawna podlega w wyniku wyboru prawa.
5. L'existence et la validité du consentement des parties quant au choix de la loi applicable sont régies par les dispositions établies aux articles 13, 19, 22 et 23.	5. Przy ustalaniu, czy dokonano wyboru prawa, oraz do oceny ważności wyboru prawa stosuje się przepisy art. 13, 19, 22 i 23.
6. Les dispositions des alinéas 2—5 s'appliquent à la modification ou à la dérogation du choix du droit.	6. Przepisy ust. 2—5 stosuje się do zmiany i uchylecia wyboru prawa.
Art. 5. 1. Si le droit étranger que la présente loi désigne en tant que loi applicable prévoit l'application du droit polonais à un rapport juridique, c'est le droit polonais qui s'applique.	Art. 5. 1. Jeżeli prawo obce, wskazane jako właściwe przez ustawę niniejszą, każe stosować do danego stosunku prawnego prawo polskie, stosuje się prawo polskie.
2. Si le droit national étranger que la présente loi désigne en tant que loi applicable prévoit l'application d'un autre droit étranger à un rapport juridique, c'est cet autre droit étranger qui s'applique, à moins que celui-ci ne se considère pas comme applicable à ce rapport juridique.	2. Jeżeli obce prawo ojczyście, wskazane jako właściwe przez ustawę niniejszą, każe stosować do danego stosunku prawnego inne prawo obce, stosuje się to prawo, chyba że prawo to nie uznaje się za właściwe do oceny tego stosunku prawnego.
3. Les dispositions des alinéas 1er et 2 ne s'appliquent pas, si la désignation de la loi applicable :	3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli wskazanie prawa właściwego:
1) a été effectuée par le choix du droit prévu par la présente loi ;	1) nastąpiło w drodze dopuszczonego w ustawie wyboru prawa;
2) concerne la forme d'un acte juridique ;	2) dotyczy formy czynności prawnej;
3) a été faite en vertu des conventions internationales ratifiées par la République de Pologne et y étant en vigueur ou en vertu des dispositions du droit de l'Union Européenne ;	3) nastąpiło na podstawie obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikowanych umów międzynarodowych lub przepisów prawa Unii Europejskiej;
4) concerne les obligations contractuelles, les obligations non-contractuelles	4) dotyczy zobowiązań umownych, pozaumownych lub wynikających z jed-

ou les obligations qui relèvent d'actes juridiques unilatéraux, pour lesquelles le droit applicable est déterminé par la présente loi.	nostronnych czynności prawnych, dla których prawo właściwe określa niniejsza ustawa.
Art. 6. Le droit applicable en vertu de la présente loi comprend aussi les dispositions de droit public dont l'application à un rapport juridique est prévue par ce droit.	Art. 6. Prawo właściwe stosowane na podstawie przepisów niniejszej ustawy obejmuje także normy prawa publicznego, które według tego prawa znajdują zastosowanie do danego stosunku prawnego.
Art. 7. Si la loi applicable au rapport juridique en cause comprend des dispositions prévoyant à l'égard de ce rapport des présomptions juridiques ou d'autres règles déterminant la charge de preuve, ces dispositions doivent être appliquées.	Art. 7. Jeżeli prawo właściwe dla oceniającego stosunku prawnego zawiera przepisy przewidujące domniemania prawne lub inne reguły określające ciężar dowodu, odnoszące się do tego stosunku, stosuje się te przepisy.
Art. 8. L'application des dispositions du droit étranger est exclue, si elle conduit à un résultat incompatible avec les règles fondamentales de l'ordre public polonais.	Art. 8. Prawa obcego nie stosuje się, jeżeli jego stosowanie miałoby skutki sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.
Art. 9. 1. La désignation d'un droit étranger n'exclut pas l'application des dispositions du droit polonais dont le contenu et les objectifs indiquent qu'elles régissent impérativement le rapport juridique en cause, quelle que soit la loi applicable à ce rapport.	Art. 9. 1. Wskazanie prawa obcego nie wyłącza zastosowania tych norm prawa polskiego, z których treści lub celów w sposób niewątpliwy wynika, że regulują one podlegający ocenie stosunek prawny bez względu na to, jakiemu prawu on podlega.
2. Lors de l'application, en vertu de la présente loi, de la loi d'un pays déterminé, il pourra être donné effet aux dispositions impératives de la loi d'un autre pays avec lequel le rapport juridique en cause présente un lien étroit, si et dans la mesure où, selon le droit de ce dernier pays, ces dispositions sont applicables quelle que soit la loi régissant ce rapport. Pour décider si effet doit être donné à ces dispositions im-	2. Przy stosowaniu prawa właściwego można uwzględnić przepisy bezwzględnie wiążące innego państwa, z którymi oceniany stosunek prawny jest ściśle związany, jeżeli przepisy te, według prawa tego państwa, stosuje się bez względu na to, jakiemu prawu ten stosunek podlega. Podczas rozstrzygania o uwzględnieniu tych przepisów należy mieć na uwadze ich naturę i cel oraz skutki, które wynik-

pératives, il sera tenu compte de leur nature et de leur objet ainsi que des conséquences qui découleraient de leur application ou de leur non-application.

Art. 10. S'il y a plusieurs systèmes de droit en vigueur dans l'Etat dont le droit est applicable, c'est d'après le droit de cet Etat que l'on juge quel système doit être appliqué. À défaut d'un tel jugement, on applique le système de droit lié le plus étroitement avec le rapport juridique en cause.

Art. 11. 1. Le tribunal est obligé d'établir d'office les circonstances auxquelles est subordonnée la détermination du droit applicable, ainsi que d'appliquer les dispositions du droit international privé et le droit désigné par celles-ci.

2. Lorsqu'il est impossible d'établir en temps utile le contenu du droit étranger désigné comme applicable, c'est le droit polonais qui s'applique.

Art. 12. On n'applique pas les dispositions de l'article 3 alinéa 1er et des articles 6 et 7 de la loi du 3 juillet 2002 — « Droit aérien » (Journal Officiel de 2006, N° 100, position 696 avec les modifications postérieures) aux rapports juridiques compris dans le domaine d'application de la présente loi.

Chapitre 2 Des personnes physiques

Art. 13. 1. La capacité juridique et la capacité d'exercice d'une personne physique sont régies par la loi nationale de cette personne.

na z ich uwzględnienia, oraz te, które wyniknęłyby w razie ich pominięcia.

Art. 10. Jeżeli w państwie, którego prawo jest właściwe, obowiązują różne systemy prawne, prawo tego państwa rozstrzyga, który z tych systemów należy stosować. W razie braku takiego rozstrzygnięcia, stosuje się system prawny związany najściślej z ocenianym stosunkiem prawnym.

Art. 11. 1. Sąd jest obowiązany z urzędu ustalić okoliczności, od których zależy właściwość prawa, oraz stosować zarówno przepisy prawa prywatnego międzynarodowego, jak i prawo na podstawie tych przepisów właściwe.

2. Jeżeli stwierdzenie w rozsądnym terminie treści właściwego prawa obcego nie jest możliwe, stosuje się prawo polskie.

Art. 12. Do stosunków prawnych objętych niniejszą ustawą nie stosuje się art. 3 ust. 1, art. 6 i 7 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. — Prawo lotnicze (Dz.U. 2006, nr 100, poz. 696 z późn. zm.¹) .

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2006 r., nr 104, poz. 708 i 711; nr 141, poz. 1008; nr 170, poz. 1217 i nr 249, poz. 1829, z 2007 r. nr 50, poz. 331 i nr 82, poz. 558 oraz z 2008 r. nr 97, poz. 625 i nr 144, poz. 901.

Rozdział 2 Osoby fizyczne

Art. 13. 1. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych osoby fizycznej podlegają jej prawu ojczystemu.

2. Lorsque la personne physique effectue un acte juridique dans le cadre de l'entreprise qu'elle conduit, il suffit qu'elle ait la capacité d'accomplir cet acte au regard du droit de l'Etat dans lequel l'entreprise est conduite.	2. Jeżeli osoba fizyczna dokonuje czynności prawnej w zakresie prowadzonego przez siebie przedsiębiorstwa, wystarczy że ma ona zdolność do dokonania tej czynności według prawa państwa, w którym przedsiębiorstwo jest prowadzone.
3. Lorsque le contrat a été conclu par les personnes se trouvant dans le même Etat, la personne physique qui a la capacité de le conclure au regard du droit de cet Etat peut invoquer son incapacité résultant du droit désigné en vertu de la disposition de l'alinéa 1er uniquement si au moment de la conclusion du contrat l'autre partie était consciente de cette incapacité ou si elle l'ignorait en raison d'une négligence de sa part.	3. Jeżeli umowę zawarły osoby przebywające w tym samym państwie, osoba fizyczna, która ma zdolność do jej zawarcia według prawa tego państwa, może się powołać na swoją niezdolność wynikającą z prawa wskazanego w przepisie ust. 1 tylko wtedy, gdy w chwili zawarcia umowy druga strona o niezdolności wiedziała lub nie wiedziała z powodu niedbalstwa.
4. La personne physique qui a effectué un acte juridique unilatéral en ayant la capacité de l'accomplir au regard du droit de l'Etat dans lequel cet acte a été passé, peut invoquer l'incapacité résultant du droit désigné en vertu de la disposition de l'alinéa 1er uniquement si cela ne portera pas de préjudice aux personnes qui en respectant la due diligence agissaient par conviction que la personne qui a accompli cet acte juridique avait la capacité de le faire.	4. Osoba fizyczna dokonująca jednostronnej czynności prawnej, mająca zdolność do jej dokonania według prawa miejsca dokonania czynności, może powołać się na niezdolność wynikającą z prawa wskazanego w przepisie ust. 1 tylko wtedy, gdy nie przyniesie to uszczerbku osobom, które postępując z należytą starannością, działały w przeświadczeniu, że osoba dokonująca czynności prawnej zdolność taką miała.
5. Lorsque la personne physique agit par l'intermédiaire du représentant, ce sont les circonstances concernant celui-ci qui doivent être prises en considération lors de l'application des dispositions des alinéas 3 et 4.	5. Jeżeli osoba fizyczna działa za pośrednictwem przedstawiciela, przy ustalaniu przesłanek stosowania przepisów ust. 3 i ust. 4 rozstrzygają okoliczności występujące po stronie przedstawiciela.
6. La disposition de l'alinéa 1er n'exclut pas l'application de la loi compétente pour un acte juridique dans le cas où cette loi prévoit des conditions particulières en matière de capacité d'accomplir cet acte juridique.	6. Przepis ust. 1 nie wyłącza zastosowania prawa, któremu czynność prawna podlega, jeżeli z tego prawa wynikają szczególne wymagania w zakresie zdolności w odniesieniu do tej czynności prawnej.

7. Les règles des alinéas 3 et 4 ne s'appliquent pas aux actes juridiques dans le domaine du droit de la famille et des successions, ni aux actes de disposition concernant les immeubles situés dans un autre Etat que celui dans lequel cet acte a été passé.	7. Przepisów ust. 3 i ust. 4 nie stosuje się do czynności prawnych z zakresu prawa rodzinnego i spadkowego ani do rozporządzeń dotyczących nieruchomości położonych w innym państwie niż państwo, w którym czynność prawna została dokonana.
Art. 14. 1. La tutelle et la curatelle à l'égard d'une personne physique sont régies par la loi nationale de celle-ci. 2. Lorsque c'est le tribunal polonais qui juge une affaire en matière de tutelle ou de curatelle, on applique le droit polonais.	Art. 14. 1. Opieka i kuratela nad osobą fizyczną podlegają jej prawu ojczystemu. 2. Jeżeli w sprawie z zakresu opieki i kurateli orzeka sąd polski, stosuje się prawo polskie.
3. La curatelle prononcée pour l'accomplissement d'un acte singulier est régie par le droit auquel cet acte est soumis.	3. Dla kurateli do załatwienia poszczególnych spraw właściwe jest prawo, któremu sprawa ta podlega.
Art. 15. 1. L'interdiction est régie par la loi nationale de la personne que cette interdiction concerne. 2. Si c'est le tribunal polonais qui juge en matière d'interdiction à l'égard d'un étranger, on applique le droit polonais.	Art. 15. 1. Ubezważnowolnienie podlega prawu ojczystemu osoby, której ono dotyczy. 2. Jeżeli o ubezważnowolnieniu cudzoziemca orzeka sąd polski, stosuje się prawo polskie.
Art. 16. 1. La constatation de décès ou la déclaration d'absence ou de décès sont régies par la loi nationale de la personne concernée. 2. Si c'est le tribunal polonais qui juge en matière de constatation de décès ou de déclaration de décès, on applique le droit polonais.	Art. 16. 1. Do stwierdzenia zgonu albo uznania osoby za nieobecną, zaginioną lub zmarłą stosuje się jej prawo ojczyste. 2. Jeżeli o uznaniu za zmarłego albo o stwierdzeniu zgonu cudzoziemca orzeka sąd polski, stosuje się prawo polskie.
Art. 17. 1. Le prénom et le nom d'une personne physique sont régis par sa loi nationale. 2. L'acquisition et le changement de prénom ou de nom sont régis par la loi applicable aux effets du fait qui est à	Art. 17. 1. Imię i nazwisko osoby fizycznej podlegają jej prawu ojczystemu. 2. Do nabycia albo zmiany imienia lub nazwiska stosuje się prawo właściwe do oceny skutków zdarzenia, które

l'origine de l'acquisition ou du changement de prénom ou de nom. Néanmoins, le choix du nom à l'occasion de la conclusion ou de la dissolution du mariage est soumis à la loi nationale de chacun des époux.	prowadzi do nabycia albo zmiany imienia lub nazwiska. Jednakże wybór nazwiska przy zawarciu lub rozwiązaniu małżeństwa podlega prawu ojczystemu każdego z małżonków.
Art. 18. 1. Les biens inhérents à la personnalité humaine (les biens personnels) sont régis par la loi nationale de la personne physique concernée. 2. Les prétentions relevant de la violation du bien personnel d'une personne physique ou de la mise en danger de celui-ci sont régies par le droit de l'Etat sur le territoire duquel a eu lieu le fait générateur de la violation ou de la mise en danger ou, au choix de la personne dont le bien est concerné, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel les effets de la violation se sont produits. 3. Lorsque la violation d'un bien personnel s'est produit par l'intermédiaire des mass-médias le droit de l'Etat dans lequel l'émetteur ou l'éditeur a son établissement ou sa résidence habituelle décide du droit à la réponse, à la rectification ou à un autre moyen pareil de protection.	Art. 18.1. Dobra osobiste osoby fizycznej podlegają jej prawu ojczystemu. 2. Do roszczeń z tytułu naruszenia lub zagrożenia naruszenia dobra osobistego osoby fizycznej stosuje się — według wyboru osoby, o której dobro chodzi — bądź prawo państwa, na którego terytorium nastąpiło zdarzenie powodujące to zagrożenie lub naruszenie, bądź prawo państwa, na którego terytorium wystąpiły skutki tego naruszenia. 3. Jeżeli do naruszenia dobra osobistego doszło w środkach społecznego przekazu, o prawie do odpowiedzi, sprostowania lub innego podobnego środka ochronnego rozstrzyga prawo państwa, w którym ma siedzibę albo zwykły pobyt nadawca lub wydawca.
Chapitre 3 Des personnes morales et d'autres unités d'organisation Art. 19. 1. La personne morale est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel est situé son siège. 2. Toutefois, si le droit désigné en vertu de l'alinéa 1er prévoit l'application du droit de l'Etat d'après lequel la personne morale a été constituée, on applique le droit de cet Etat.	Rozdział 3 Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne Art. 19. 1. Osoba prawna podlega prawu państwa, na którego terytorium ma siedzibę. 2. Jeżeli jednak prawo wskazane w przepisie ust. 1 przewiduje właściwość prawa państwa, na podstawie którego osoba prawna została utworzona, stosuje się prawo tego państwa.

3. Le droit désigné en vertu des alinéas 1er et 2 détermine notamment : 1) la constitution, la fusion, le partage, la transformation ou la fin de la personne morale ; 2) la nature juridique de la personne morale ; 3) le nom ou la raison sociale ; 4) la capacité de la personne morale ; 5) les pouvoirs et les règles de fonctionnement, ainsi que la nomination et la révocation des membres des organes ; 6) la représentation ; 7) l'acquisition et la perte de la qualité d'associé ou de membre, ainsi que les droits et les obligations y liées ; 8) la responsabilité des associés ou des membres pour les dettes de la personne morale ; 9) les effets de la violation de la loi, de l'acte fondateur ou du statut par une personne représentant la personne morale. 4. Lorsque la personne morale effectue un acte juridique dans le cadre de l'entreprise qu'elle conduit, il suffit qu'elle ait la capacité d'accomplir cet acte au regard du droit de l'Etat dans lequel cette entreprise est conduite. 5. La personne morale peut invoquer à l'encontre de l'autre partie les restrictions de la capacité ou du pouvoir de représentation résultant du droit qui est désigné en vertu des alinéas 1er et 2 et non prévues par le droit de l'Etat dans lequel l'acte juridique a été passé uniquement lorsque l'autre partie les connaissait ou lorsqu'elle les ignorait	3. Prawu wskazanemu w przepisach ust. 1 i 2 podlegają w szczególności: 1) powstanie, łączenie, podział, przekształcenie lub ustanie osoby prawnej; 2) charakter prawny osoby prawnej; 3) nazwa oraz firma osoby prawnej; 4) zdolność osoby prawnej; 5) kompetencje i zasady działania oraz powoływanie i odwoływanie członków organów; 6) reprezentacja; 7) nabycie i utrata statusu wspólnika lub członkostwa oraz prawa i obowiązki z nimi związane; 8) odpowiedzialność wspólników lub członków za zobowiązania osoby prawnej; 9) skutki naruszenia przez osobę reprezentującą osobę prawną ustawy, aktu założycielskiego lub statutu. 4. Jeżeli osoba prawna dokonuje czynności prawnej w zakresie prowadzonego przez siebie przedsiębiorstwa, wystarczy, że ma zdolność do dokonania tej czynności według prawa państwa, w którym to przedsiębiorstwo jest prowadzone. 5. Osoba prawna może się powołać wobec drugiej strony na ograniczenia dotyczące jej zdolności lub reprezentacji wynikające z prawa wskazanego w przepisach ust. 1 lub ust. 2, jeżeli ograniczeń takich nie przewiduje prawo państwa, w którym czynność prawna została dokonana, tylko wtedy, gdy druga strona o nich wiedziała lub
--	--

en raison d'une négligence de sa part. Cette règle ne s'applique pas aux dispositions concernant les immeubles situés dans un autre Etat que celui dans lequel l'acte juridique a été passé.	nie wiedziała z powodu niedbalstwa. Przepisu tego nie stosuje się do rozporządzeń dotyczących nieruchomości położonych w innym państwie niż państwo, w którym czynność prawna została dokonana.
6. À partir du moment de transfert du siège sur le territoire d'un autre Etat la personne morale est régie par le droit de cet Etat. La personnalité morale acquise dans l'Etat, où jusqu'à ce moment se trouvait le siège, est conservée, si cela est prévu par le droit de chacun des Etats intéressés. Le transfert du siège dans le cadre de l'Organisation de coopération et de développement économiques n'entraîne pas la perte de la personnalité.	6. Z chwilą przeniesienia siedziby do innego państwa osoba prawna podlega prawu tego państwa. Osobowość prawna uzyskana w państwie dotychczasowej siedziby jest zachowana, jeżeli przewiduje to prawo każdego z zainteresowanych państw. Przeniesienie siedziby w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego nie prowadzi do utraty osobowości prawnej.
7. La fusion de personnes morales dont les sièges se trouvent dans les Etats différents exige la réalisation des conditions que les droits de ces Etats prévoient pour celle-ci.	7. Fuzja osób prawnych mających siedziby w różnych państwach wymaga dopełnienia wymagań określonych w prawie tych państw.
8. Les dispositions des alinéas 1—7 s'appliquent d'une manière correspondante aux unités d'organisation n'ayant pas la personnalité.	8. Przepisy ust. 1—7 stosuje się odpowiednio do jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.
Art. 20. C'est l'article 18 qui s'applique d'une manière correspondante à la protection des biens personnels des personnes morales et des unités d'organisation n'ayant pas la personnalité.	Art. 20. Do ochrony dóbr osobistych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej stosuje się odpowiednio przepis art. 18.
Chapitre 4 De la procuration	Rozdział 4 Pełnomocnictwo
Art. 21. 1. La procuration est régie par le droit choisi par le représenté. Toutefois, à l'égard du tiers avec lequel le fondé de procuration a accom-	Art. 21. 1. Pełnomocnictwo podlega prawu wybranemu przez mocodawcę. Jednakże wobec osoby trzeciej, z którą pełnomocnik dokonał czynności praw-

plit un acte juridique, on peut invoquer le droit choisi uniquement si le tiers connaissait le choix ou pouvait le connaître aisément. Le représenté peut invoquer à l'égard du fondé de procuration le droit choisi seulement si celui-ci connaissait le choix, ou pouvait le connaître aisément.	nej, można się powołać na prawo wybrane tylko wtedy, gdy osoba ta o wyborze wiedziała albo mogła się z łatwością o nim dowiedzieć. Mocodawca może się powołać wobec pełnomocnika na prawo wybrane tylko wtedy, gdy ten o wyborze prawa wiedział lub mógł się z łatwością o nim dowiedzieć.
2. À défaut de choix du droit, la procuration est régie par :	2. W razie braku wyboru prawa pełnomocnictwo podlega:
1) le droit de l'Etat du siège du fondé de procuration dans lequel celui-ci effectue constamment son activité, ou	1) prawu państwa siedziby pełnomocnika, w której on stale działa, albo
2) le droit de l'Etat sur le territoire duquel se trouve l'entreprise appartenant au représenté, si c'est là où le fondé de procuration effectue constamment son activité ;	2) prawu państwa, w którym znajduje się przedsiębiorstwo należące do mocodawcy, jeżeli tu stale działa pełnomocnik;
3) dans les autres cas, par le droit de l'Etat dans lequel le fondé de procuration agissait en effet comme ayant telle qualité ou dans lequel il devait agir d'après la volonté du représenté.	3) w innych wypadkach — prawu państwa, w którym pełnomocnik rzeczywiście działał, reprezentując mocodawcę, lub w którym wedle woli mocodawcy powinien działać.
Chapitre 5 De l'accomplissement de l'acte juridique et de sa forme	Rozdział 5 Dokonanie czynności prawnej i jej forma
Art. 22. 1. L'existence de l'acte juridique est soumise à la loi applicable à cet acte en vertu de la présente loi.	Art. 22. 1. Przy ustalaniu, czy dokonano czynności prawnej, stosuje się prawo dla niej właściwe.
2. Toutefois, pour établir qu'elle n'a pas consenti, une partie peut se référer à la loi du pays dans lequel elle a sa résidence habituelle s'il résulte des circonstances qu'il ne serait pas raisonnable de déterminer l'effet du comportement de cette partie d'après la loi prévue au à l'alinéa 1er.	2. Strona, która twierdzi, że nie złożyła oświadczenia woli, może się powołać na prawo państwa, w którym ma miejsce zwykłego pobytu, jeżeli z okoliczności wynika, że ocena skutków jej zachowania według prawa wskazanego w przepisie ust. 1 nie byłaby zasadna.
Art. 23. 1. La forme de l'acte juridique est régie par le droit applicable à	Art. 23. 1. Forma czynności prawnej podlega prawu właściwemu dla tej

cet acte lui-même. Il suffit cependant que la forme réponde aux conditions que pose le droit de l'Etat dans lequel l'acte est passé. Si le contrat est conclu par les personnes se trouvant au moment de la déclaration de volonté dans les Etats différents, il suffit de respecter les conditions concernant la forme prévues pour cet acte par le droit de l'un de ces Etats.	czynności. Wystarczy jednak zachowanie formy przewidzianej przez prawo państwa, w którym czynność zostaje dokonana. Jeżeli umowę zawierają osoby przebywające w chwili złożenia oświadczeń woli w różnych państwach, wystarczy wówczas zachowanie formy przewidzianej dla tej czynności przez prawo jednego z tych państw.
2. Les règles de l'alinéa 1er phrases 2 et 3 ne s'appliquent pas aux actes de disposition concernant les immeubles, ni aux actes juridiques ayant pour l'objet la constitution, la fusion, le partage, la transformation et la fin d'une personne morale ou d'une unité d'organisation n'ayant pas la personnalité.	2. Przepisu ust. 1 zdanie 2 i 3 nie stosuje się do rozporządzeń dotyczących nieruchomości oraz do czynności prawnych, których przedmiotem jest powstanie, łączenie, podział, przekształcenie lub ustanie osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej.
3. Lorsque les règles de l'alinéa 1er phrases 2 et 3 sont appliquées dans le cas où l'acte juridique a été effectué par le représentant, on tient compte des circonstances concernant le représentant.	3. Jeżeli czynności prawnej dokonał przedstawiciel, w razie stosowania przepisu ust. 1 zdanie 2 i 3 bierze się pod uwagę okoliczności dotyczące przedstawiciela.
Chapitre 6 De la prescription et d'autres institutions par lesquelles se traduit l'influence de l'écoulement du temps sur le rapport juridique	Rozdział 6 Przedawnienie i inne instytucje będące wyrazem oddziaływania upływu czasu na stosunek prawny
Art. 24. La prescription de la prétention patrimoniale est régie par le droit applicable à cette prétention.	Art. 24. Przedawnienie roszczenia podlega prawu właściwemu dla tego roszczenia.
Art. 25. La disposition de l'article 24 s'applique d'une manière correspondante aux autres institutions par lesquelles se traduit l'influence de l'écoulement du temps sur le rapport juridique.	Art. 25. Przepis art. 24 stosuje się odpowiednio do innych instytucji będących wyrazem oddziaływania upływu czasu na stosunek prawny.

Chapitre 7 Des obligations	Rozdział 7 Zobowiązania
Art. 26. Le droit applicable aux obligations contractuelles est déterminé par le règlement (CE) n° 593/2008 du Parlement européen et du Conseil du 17 juin 2008 sur la loi applicable aux obligations contractuelles (Rome I).	Art. 26. Prawo właściwe dla zobowiązań umownych określa rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych — Rzym I (Dz.Urz. UE 2008 L 177/6).
Art. 27. Aux obligations contractuelles que ledit règlement exclut de son domaine d'application en vertu de son article 1er alinéa 2 lettre j) on applique les dispositions correspondantes de ce règlement.	Art. 27. Do zobowiązań umownych, które na podstawie art. 1 ust. 2 lit. j) rozporządzenia, o którym mowa w art. 26, zostały wyłączone z zakresu jego zastosowania, stosuje się odpowiednie postanowienia tego rozporządzenia.
Art. 28. 1. Lorsque le droit polonais prévoit l'obligation de l'assurance, le contrat d'une telle assurance est régi par le droit polonais.	Art. 28. 1. Jeżeli prawo polskie przewiduje obowiązek ubezpieczenia, umowa takiego ubezpieczenia podlega prawu polskiemu.
2. Lorsque le droit d'un Etat membre de l'Organisation de coopération et de développement économiques prévoit l'obligation de l'assurance et désigne son propre droit en tant que droit applicable au contrat d'une telle assurance, c'est ce droit qui s'y applique.	2. Jeżeli prawo państwa członkowskiego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które przewiduje obowiązek ubezpieczenia, każe dla umowy takiego ubezpieczenia stosować jako właściwe własne prawo, stosuje się to prawo.
Art. 29. L'obligation dérivant d'un papier-valeur autre que traite et chèque est regie par le droit de l'Etat dans lequel le papier-valeur a été émis.	Art. 29. Zobowiązanie wynikające z papieru wartościowego innego niż weksel i czek podlega prawu państwa, w którym papier wartościowy został wystawiony lub wyemitowany.
Art. 30. 1. L'obligation dérivant d'un acte juridique unilatéral est régie par la loi choisie par la personne qui accomplit cet acte. À partir du moment où les deux parties d'une telle obligation sont individualisées, le choix du	Art. 30. 1. Zobowiązanie wynikające z jednostronnej czynności prawnej podlega prawu wybranemu przez osobę dokonującą tej czynności. Od chwili gdy obie strony takiego zobowiązania są zindywidualizowane, wybór prawa,

droit, le changement de ce choix ou la dérogation de celui-ci exigent l'accord des deux parties de cette relation.	jego zmiana lub uchylenie wymagają porozumienia obu stron tego stosunku.
2. À défaut de choix du droit, l'obligation dérivant d'un acte juridique unilatéral est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel la personne qui accomplit cet acte juridique a sa résidence habituelle ou son siège. Lorsque, d'après les circonstances, l'obligation présente un lien plus étroit au droit d'un autre Etat, c'est le droit de cet Etat qui s'applique.	2. W razie braku wyboru prawa do zobowiązania z jednostronnej czynności prawnej stosuje się prawo państwa, w którym osoba dokonująca czynności prawnej ma miejsce zwykłego pobytu albo siedzibę. Jeżeli z okoliczności wynika, że zobowiązanie pozostaje w ściślejszym związku z prawem innego państwa, stosuje się prawo tego państwa.
Art. 31. La loi applicable à la créance cédée régit les effets que la cession produit à l'égard des tiers.	Art. 31. Prawo państwa, któremu podlega przelewana wierzytelność, rozstrzyga o skutkach przelewu wobec osób trzecich.
Art. 32. La reprise de dette est régie par la loi applicable à la dette reprise.	Art. 32. Do przejęcia długu stosuje się prawo państwa, któremu podlega przejmowany dług.
Art. 33. Le droit applicable à l'obligation dérivant d'un fait n'étant pas l'acte juridique est désigné par le règlement (CE) No 864/2007 du Parlement européen et du Conseil du 11 juillet 2007 sur la loi applicable aux obligations non contractuelles (Rome II).	Art. 33. Prawo właściwe dla zobowiązania ze zdarzenia niebędącego czynnością prawną określa rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 864/2007/WE z 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych — Rzym II (Dz.Urz. UE 2007 L 199/40).
Art. 34. La loi applicable à la responsabilité civile résultant des accidents routiers est désigné par la Convention sur la loi applicable en matière d'accidents de la circulation routière, conclue à La Haye le 4 mai 1971.	Art. 34. Prawo właściwe dla pozauumownej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z wypadków drogowych określa Konwencja o prawie właściwym dla wypadków drogowych, sporządzona w Hadze 4 maja 1971 r. (Dz.U. 2003, nr 63, poz. 585).
Art. 35. La responsabilité civile pour les actions ou les abstentions des organes d'autorité publique d'un Etat donné est régie par le droit de cet Etat.	Art. 35. Odpowiedzialność cywilna za działania i zaniechania organów wykonujących w danym państwie władzę publiczną podlega prawu tego państwa.

Art. 36. L'influence du changement de la valeur de la monnaie sur l'ampleur d'une obligation est déterminée par la loi applicable à l'obligation.

Chapitre 8
De la convention d'arbitrage

Art. 37. 1. Les parties de la convention d'arbitrage peuvent choisir la loi applicable à cette convention.

2. À défaut de choix, la convention d'arbitrage est régie par le droit de l'Etat du lieu d'arbitrage dont les parties ont convenu. À défaut d'un tel accord, la convention d'arbitrage est régie par le droit applicable au rapport juridique étant l'objet du litige. Il suffit cependant que la convention soit valable au regard du droit de l'Etat sur le territoire duquel la procédure arbitrale se déroule ou sur le territoire duquel le tribunal arbitral a rendu la sentence arbitrale.

Art. 38. La forme de la convention d'arbitrage est régie par le droit de l'Etat du lieu d'arbitrage. Il suffit cependant qu'elle réponde aux conditions que pose la loi applicable à la convention d'arbitrage elle-même.

Chapitre 9
De la propriété et d'autres droits réels. De la possession

Art. 39. 1. La propriété et d'autres droits réels sur un bien sont régis par le droit de l'Etat dans lequel ce bien est situé.

2. L'acquisition et la perte de la propriété, ainsi que l'acquisition, la perte

Art. 36. Wpływ zmiany wartości waluty na wysokość zobowiązania ocenia się według prawa właściwego dla tego zobowiązania.

Rozdział 8
Umowa o arbitraż

Art. 37. 1. Strony umowy o arbitraż mogą wybrać prawo dla niej właściwe.

2. Jeżeli wyboru prawa nie dokonano, umowa o arbitraż podlega prawu państwa, na którego obszarze znajduje się uzgodnione przez strony miejsce arbitrażu. W razie braku takiego uzgodnienia umowa o arbitraż podlega prawu właściwemu dla stosunku prawnego, którego spór dotyczy; wystarczy jednak, że umowa jest skuteczna według prawa państwa, na którego terytorium postępowanie się toczy lub sąd arbitrażowy wydał orzeczenie.

Art. 38. Forma umowy o arbitraż podlega prawu państwa miejsca arbitrażu. Wystarczy jednak zachowanie wymagań przewidzianych przez prawo państwa, któremu umowa o arbitraż podlega.

Rozdział 9
Własność i inne prawa rzeczowe. Posiadanie

Art. 39. 1. Własność i inne prawa rzeczowe podlegają prawu państwa, w którym znajduje się ich przedmiot.

2. Nabycie i utrata własności, jak również nabycie i utrata oraz zmiana

et la modification du contenu ou de la priorité d'autres droits réels sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le bien était situé au moment de la survenance du fait entraînant lesdits effets juridiques.	treści lub pierwszeństwa innych praw rzeczowych podlegają prawu państwa, w którym przedmiot tych praw znajdował się w chwili, gdy nastąpiło zdarzenie pociągające za sobą wymienione skutki prawne.
Art. 40. Les droits réels sur les aéronefs, les navires et sur les véhicules sur rail sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel ce moyen de transport est inscrit dans un registre public. À défaut d'inscription, on applique le droit du port d'attache ou de la station d'attache ou d'un autre endroit pareil.	Art. 40. Prawa rzeczowe na statkach powietrznych i wodnych oraz na pojazdach szynowych podlegają prawu państwa, w którym statek lub pojazd jest wpisany do rejestru, a w razie braku wpisu — prawu państwa macierzystego portu, stacji lub innego podobnego miejsca.
Art. 41. Les droits réels sur les biens en transit sont régis par le droit de l'Etat d'expédition. Lorsqu'il résulte des circonstances que ces droits présentent des liens plus étroits avec un autre Etat, c'est le droit de cet Etat qui s'applique.	Art. 41. Prawa rzeczowe na rzeczach w transporcie podlegają prawu państwa, z którego rzeczy wysłano. Jeżeli z okoliczności wynika, że prawa te są powiązane ściślej z prawem innego państwa, stosuje się prawo tego państwa.
Art. 42. 1. Le droit sur un titre inscrit dans le système des comptes de titres est régi par le droit de l'Etat sur le territoire duquel cette inscription a été effectuée. 2. Le droit sur un titre à l'égard duquel l'inscription dans le système des comptes de titres n'est pas exigée est régi par le droit de l'Etat dans lequel le titre est situé.	Art. 42. 1. Prawo na papierze wartościowym, zapisane w systemie rozrachunku papierów wartościowych, podlega prawu państwa, w którym dokonano jego zapisu na rachunku. 2. Prawo na papierze wartościowym, dla którego nie jest wymagane zapisanie w systemie rozrachunku papierów wartościowych, podlega prawu państwa, w którym znajduje się papier wartościowy.
Art. 43. Lorsqu'un bien, que le droit de l'Etat de sa situation reconnaît en tant que bien culturel légalement protégé, a été transporté d'une manière illicite au regard du droit de cet Etat dans un autre Etat, les prétentions à restitution sont régies par le droit de	Art. 43. Jeżeli rzecz uznana w prawie państwa jej miejsca położenia za prawnie chronione dobro kultury zostanie z naruszaniem prawa tego państwa wywieziona do innego państwa, roszczenia zmierzające do jej odzyskania podlegają — w zależności

l'Etat de l'expédition de ce bien ou, au choix du titulaire de ces prétentions, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le bien est situé.	od wyboru uprawnionego — prawu państwa, z którego rzecz wywieziono, albo prawu państwa, w którym się ona znajduje.
Art. 44. Les dispositions des articles 39—43 s'appliquent d'une manière correspondante à la possession.	Art. 44. Przepisy artykułów 39—43 stosuje się odpowiednio do posiadania.
Chapitre 10 De la propriété intellectuelle	Rozdział 10 Własność intelektualna
Art. 45. 1. La constitution, le contenu et l'extinction du droit de propriété intellectuelle sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel on jouit de ce droit de propriété intellectuelle.	Art. 45. 1. Powstanie, treść i ustanie prawa własności intelektualnej podlegają prawu państwa, na którego terytorium ma miejsce korzystanie z tego prawa.
2. La règle de l'alinéa 1er s'applique aussi aux actes de disposition du droit de propriété intellectuelle et à la détermination de causes de préférence de ces droits.	2. Przepis ust. 1 stosuje się także do rozporządzeń prawem własności intelektualnej raz do ustalenia pierwszeństwa tych praw.
3. La protection de la propriété intellectuelle est régie par le droit de l'Etat en vertu duquel cette protection est revendiquée.	3. Do ochrony praw własności intelektualnej stosuje się prawo państwa, na podstawie którego dochodzi się ochrony.
Art. 46. Les droits du travailleur envers son employeur au titre d'un droit de propriété intellectuelle lié à l'activité de ce travailleur dans le cadre de la relation de travail sont régis par le droit applicable à cette relation.	Art. 46. Uprawnienia pracownika wobec pracodawcy z tytułu praw własności intelektualnej związanych z jego działalnością w ramach stosunku pracy podlegają prawu właściwemu dla tego stosunku.
Chapitre 11 Du mariage	Rozdział 11 Sprawy małżeńskie
Art. 47. Les conditions de fonds du mariage et les conséquences du manquement à celles-ci sont régies, à l'égard de chacune des parties, par le droit de l'Etat dont elle a la nationalité au moment de la célébration du mariage.	Art. 47. O możliwości zawarcia małżeństwa i skutkach jej braku rozstrzyga w stosunku do każdej ze stron jej prawo ojczyzne z chwili zawarcia małżeństwa.

Art. 48. 1. Les conditions de forme du mariage sont soumises au droit de l'Etat de sa célébration. 2. Si le mariage est célébré à l'étranger, il suffit que la forme de sa célébration réponde aux conditions prévues soit par le droit national commun des époux, soit par le droit de l'Etat sur le territoire duquel les deux époux ont le domicile ou la résidence habituelle au moment de la célébration du mariage.	Art. 48. 1. Forma zawarcia małżeństwa podlega prawu państwa, w którym jest ono zawierane. 2. Jeżeli małżeństwo zawierane jest poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wystarczy zachowanie formy wymaganej przez prawo ojczyste obojga małżonków albo przez wspólne prawo miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu małżonków z chwili zawarcia małżeństwa.
Art. 49. 1. Les relations personnelles et patrimoniales entre époux sont régies par la loi nationale commune de chaque fois des époux. 2. À défaut de loi nationale commune, on applique le droit de l'Etat sur le territoire duquel les deux époux ont la résidence habituelle. À défaut de résidence habituelle sur le territoire du même Etat, on applique le droit de l'Etat avec lequel les époux ont un autre lien le plus étroit.	Art. 49. 1. Stosunki osobiste i majątkowe między małżonkami podlegają każdoczesnemu wspólnemu prawu ojczystemu. 2. W razie braku wspólnego prawa ojczystego stosuje się prawo państwa, w którym oboje małżonkowie mają miejsce zwykłego pobytu, a jeżeli małżonkowie nie mają miejsca zwykłego pobytu w tym samym państwie — prawo państwa, z którym małżonkowie w inny sposób są wspólnie najściślej związani.
Art. 50. 1. Les époux peuvent soumettre leurs relations patrimoniales au droit de l'Etat dont l'un d'eux a la nationalité ou au droit de l'Etat dans lequel l'un d'eux a son domicile ou sa résidence habituelle. Le choix peut être effectué aussi avant la célébration du mariage. 2. Le contrat de mariage est régi par le droit choisi par les époux conformément aux dispositions de l'alinéa 1er. À défaut de choix du droit, le contrat de mariage est soumis au droit applicable aux relations personnelles et patrimoniales entre époux au moment où l'acte a été passé.	Art. 50. 1. Małżonkowie mogą poddać swe stosunki majątkowe prawu ojczystemu jednego z nich albo prawu państwa, w którym jedno z nich ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu. Wyboru prawa można dokonać także przed zawarciem małżeństwa. 2. Majątkowa umowa małżeńska podlega prawu wybranemu przez strony zgodnie przepisem ust. 1. W razie braku wyboru prawa do majątkowej umowy małżeńskiej stosuje się prawo właściwe dla stosunków osobistych i majątkowych między małżonkami z chwili zawarcia takiej umowy.

3. En effectuant le choix de la loi applicable aux relations patrimoniales des époux ou au contrat de mariage, il suffit de remplir les conditions de forme prévues pour les contrats de mariage par la loi choisie ou par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le choix a été effectué.	3. Dokonując wyboru prawa dla stosunków majątkowych małżeńskich lub majątkowej umowy małżeńskiej, wystarczy dopełnić wymagania dotyczące formy, przewidziane dla majątkowych umów małżeńskich przez prawo wybrane lub prawo państwa, w którym do wyboru prawa doszło.
Art. 51. 1. Lorsque l'époux et le tiers étant le créancier de cet époux avaient la résidence habituelle dans le même Etat au moment de la naissance de l'obligation, l'opposabilité du régime matrimonial aux tiers est régie par le droit de cet Etat, à moins que le tiers connût le caractère et le contenu de ce régime ou qu'il pût les connaître en respectant la due diligence, ou les conditions de publicité ou d'enregistrement prévues par le droit applicable au régime matrimonial aient été remplies, ou, en ce qui concerne les droits réels immobiliers, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'immeuble est situé.	Art. 51. 1. Jeżeli małżonek i osoba trzecia będąca wierzycielem mają w chwili powstania zobowiązania miejsce zwykłego pobytu w tym samym państwie, prawo tego państwa stosuje się do oceny skuteczności małżeńskiego ustroju majątkowego wobec osób trzecich, chyba że osoba trzecia w chwili powstania zobowiązania знаła charakter i treść tego ustroju lub przy dołożeniu należytej staranności mogła je poznać albo zostały dopełnione wymagania dotyczące jawności i wpisów przewidziane w prawie właściwym dla małżeńskiego ustroju majątkowego lub — w odniesieniu do praw rzeczowych na nieruchomościach — w prawie państwa, na którego terytorium nieruchomość się znajduje.
2. La disposition de l'alinéa 1er s'applique d'une manière correspondante en matière de responsabilité pour les dettes contractées par l'autre époux afin de satisfaire des besoins ordinaires de la famille.	2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do odpowiedzialności małżonka za zobowiązania zaciągnięte przez drugiego małżonka w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny.
Art. 52. 1. La dissolution du mariage est régie par la loi nationale commune des époux lors de l'introduction de la demande. 2. À défaut de loi nationale commune des époux, on applique le droit de l'Etat dans lequel les deux époux ont la résidence habituelle au moment de	Art. 52. 1. Rozwiązanie małżeństwa podlega wspólnemu prawu ojczystemu małżonków z chwili żądania rozwiązania małżeństwa. 2. W razie braku wspólnego prawa ojczystego małżonków właściwe jest prawo państwa, w którym oboje małżonkowie mają w chwili żądania roz-

l'introduction de la demande de dissolution du mariage. Lorsque les époux n'ont pas à ce moment la résidence habituelle dans le même Etat, on applique le droit de l'Etat où s'est trouvée la dernière résidence habituelle des deux époux.	wiązania małżeństwa miejsce zwykłego pobytu, a jeżeli małżonkowie nie mają w owej chwili miejsca zwykłego pobytu w tym samym państwie — prawo państwa, w którym oboje małżonkowie mieli ostatnio miejsce zwykłego pobytu.
3. À défaut de circonstances permettant d'appliquer les dispositions des alinéas 1 ^{er} et 2, la dissolution du mariage est régie par le droit polonais.	3. W razie braku okoliczności rozstrzygających o właściwości prawa na podstawie przepisów ust. 1 i 2, do rozwiązania małżeństwa stosuje się prawo polskie.
4. Les dispositions des alinéas 1—3 s'appliquent d'une manière correspondante à la séparation de corps.	4. Postanowienia ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do separacji.
Chapitre 12 Des relations entre parents et enfant	Rozdział 12 Stosunki między rodzicami a dzieckiem
Art. 53. 1. Les relations personnelles et patrimoniales entre parents et enfant sont régies par la loi nationale de l'enfant.	Art. 53. 1. Stosunki osobiste i majątkowe między rodzicami a dzieckiem podlegają prawu ojczystemu dziecka.
2. L'autorité parentale est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel la personne soumise à cette autorité a sa résidence habituelle.	2. Władza rodzicielska podlega prawu państwa, na którego terytorium osoba pozostająca pod władzą rodzicielską ma miejsce swojego zwykłego pobytu.
Art. 54. 1. L'établissement et la contestation de paternité ou de maternité sont régis par le droit de l'Etat dont l'enfant a la nationalité au moment de sa naissance, sous réserve des alinéas 2 et 3.	Art. 54. 1. Ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka — z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 i 3 — podlegają prawu ojczystemu dziecka z chwili jego urodzenia.
2. La reconnaissance d'un enfant est régie par le droit de l'Etat dont l'enfant a la nationalité au moment de cette reconnaissance, à condition que celle-ci soit prévue par ce droit.	2. Uznanie dziecka podlega prawu ojczystemu dziecka z chwili jego uznania. W razie gdy prawo to nie przewiduje uznania dziecka, stosuje się prawo ojczyste dziecka z chwili jego urodzenia, jeżeli to prawo uznanie przewiduje.

3. La reconnaissance d'un enfant conçu, mais pas né, est régie par le droit de l'Etat dont sa mère a la nationalité au moment de la reconnaissance.

Chapitre 13 **De l'adoption**

Art. 55. 1. L'adoption est régie par la loi nationale de l'adoptant.

2. L'adoption commune effectuée par les époux est régie par leur loi nationale commune. Lorsque les époux n'ont pas la nationalité du même Etat, on applique le droit de l'Etat sur le territoire duquel les deux époux ont la résidence habituelle. À défaut de résidence habituelle dans le même Etat, on applique le droit de l'Etat avec lequel les époux ont un autre lien le plus étroit.

Art. 56. L'adoption ne peut pas être prononcée sans tenir compte des dispositions du droit national de l'adopté qui concernent le consentement de l'adopté, le consentement de son représentant légal et la permission des autorités nationales compétentes, ni sans tenir compte des restrictions de l'adoption résultant du transfert du domicile de l'adopté d'un Etat dans un autre Etat.

Chapitre 14 **Des obligations alimentaires**

Art. 57. 1. Sous réserve des dispositions des alinéas 2, 3 et 4 l'obligation alimentaire est régie par la convention de La Haye du 2 octobre 1973 sur la

3. Uznanie dziecka poczętego, lecz nienarodzonego, podlega prawu ojczystemu matki z chwili uznania.

Rozdział 13 **Przysposobienie**

Art. 55. 1. Przysposobienie podlega prawu ojczystemu przysposabiającego.

2. Przysposobienie wspólne przez małżonków podlega ich wspólnemu prawu ojczystemu. Jeżeli małżonkowie nie mają obywatelstwa tego samego państwa, do przysposobienia stosuje się prawo państwa, w którym oboje małżonkowie mają miejsce zwykłego pobytu, a w razie braku takiego miejsca — prawo państwa, z którym małżonkowie są w inny sposób wspólnie najściślej związani.

Art. 56. Przysposobienie nie może nastąpić bez zachowania przepisów prawa ojczystego osoby, która ma być przysposobiona, dotyczących zgody tej osoby, zgody jej przedstawiciela ustawowego oraz zezwolenia właściwego organu państwowego, a także ograniczeń przysposobienia z powodu zmiany dotychczasowego miejsca zamieszkania na miejsce zamieszkania w innym państwie.

Rozdział 14 **Obowiązki alimentacyjne**

Art. 57. 1. Z zastrzeżeniem przepisów ustępów 2, 3 i 4 prawo właściwe dla obowiązków alimentacyjnych określa konwencja o prawie właściwym dla zo-

loi applicable aux obligations alimentaires. 2. Dans les cas prévus à l'article 14 alinéa 3 de ladite convention les obligations alimentaires entre époux sont régies par le droit désigné en vertu des dispositions adéquates de la présente loi (l'article 47, l'article 48 et l'article 52). 3. En matière d'obligations alimentaires entre alliées, ce sont les dispositions de ladite convention qui s'appliquent d'une manière correspondante, à l'exclusion de l'article 7 de celle-ci. 4. Lorsque le créancier et le débiteur d'aliments ont la nationalité polonaise et le débiteur a sa résidence habituelle en Pologne, c'est le droit polonais qui s'applique.	bowiazań alimentacyjnych podpisana w Hadze dnia 2 października 1973 r. (Dz.U. 2000, nr 39, poz. 444). 2. W przypadkach określonych w art. 14 pkt 3 konwencji, o której mowa w przepisie ust. 1, do obowiązków alimentacyjnych między małżonkami stosuje się prawo wskazane w odpowiednich przepisach ustawy (art. 47, art. 48 i art. 52). 3. Do obowiązków alimentacyjnych między powinowatymi stosuje się odpowiednio przepisy konwencji, o której mowa w przepisie ust. 1, z wyłączeniem art. 7 tej konwencji. 4. Jeżeli wierzyciel i dłużnik alimentacyjny są obywatelami polskimi i dłużnik ma miejsce zwykłego pobytu w Polsce, stosuje się prawo polskie.
Chapitre 15 Des successions Art. 58. 1. Le de cujus peut, par voie d'un testament ou par voie d'autres dispositions pour cause de mort, soumettre ses affaires successorales soit à sa loi nationale, soit au droit de l'Etat dans lequel il est domicilié, soit au droit de l'Etat sur le territoire duquel il a sa résidence habituelle au moment où cet acte juridique est passé ou au moment de son décès. 2. À défaut de choix du droit, on applique le droit de l'Etat dont le de cujus avait la nationalité au moment de sa mort. Art. 59. Sous réserve de l'article 60, la validité du testament et d'autres ac-	Rozdział 15 Sprawy spadkowe Art. 58. 1. Spadkodawca w testamencie lub w innym rozrządzeniu na wypadek śmierci może poddać sprawę spadkową swojemu prawu ojczystemu, prawu miejsca swojego zamieszkania albo prawu miejsca swojego zwykłego pobytu z chwili dokonania tej czynności lub z chwili swojej śmierci. 2. W razie braku wyboru prawa w sprawie spadkowej właściwe jest prawo ojczyste spadkodawcy z chwili jego śmierci. Art. 59. Z zastrzeżeniem art. 60 o ważności testamentu i innych czyn-

tes juridiques pour cause de mort est régie par le droit de l'Etat dont le de cujus avait la nationalité au moment où ces actes ont été passés.	ności prawnych na wypadek śmierci rozstrzyga prawo ojczyznie spadkodawcy z chwili dokonania tych czynności.
Art. 60. 1. La forme du testament est régie par la convention de La Haye du 5 octobre 1961 sur les conflits de lois en matière de forme des dispositions testamentaires. 2. Le droit désigné en vertu de l'alinéa 2 s'applique aussi à la forme d'autres dispositions pour cause de mort.	Art. 60. 1. Prawo właściwe dla formy testamentu określa konwencja dotycząca kolizji praw w przedmiocie formy rozrządzeń testamentowych, podpisana w Hadze 5 października 1961 r. (Dz.U. z 1969, nr 34, poz. 284). 2. Prawo wskazane na podstawie ust. 1 stosuje się także do formy innych rozrządzeń na wypadek śmierci.
Chapitre 16 D'autres rapports juridiques Art. 61. À défaut de désignation de la loi applicable par la présente loi, par les conventions internationales ratifiées par la République de Pologne et y étant en vigueur, par le droit de l'Union Européenne ou par les dispositions particulières, le rapport juridique compris dans le domaine d'application de la présente loi est régie par le droit de l'Etat avec lequel ce rapport est lié le plus étroitement.	Rozdział 16 Inne stosunki prawne Art. 61. W razie braku wskazania prawa właściwego w niniejszej ustawie, w obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikowanych umowach międzynarodowych i w prawie Unii Europejskiej lub w przepisach szczególnych, do stosunku objętego zakresem niniejszej ustawy stosować należy prawo państwa, z którym stosunek ten jest najściślej związany.
Chapitre 17 Dispositions transitoires et finales Art. 62. Est abrogé l'article 6 de la loi du 26 juin 1974 — « Le code du travail » (le texte intégral, Journal Officiel de 1998, N° 21, position 94 avec les modifications). Art. 63. Est abrogé l'article 2 de la loi du 23 mai 1991 sur le travail à bord des navires de commerce (Journal Officiel N° 61, position 258 avec les modifications).	Rozdział 17 Przepisy przejściowe i końcowe Art. 62. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. 1998, nr 21, poz. 94 ze zm.) uchyla się art. 6. Art. 63. W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o pracy na morskich statkach handlowych (Dz.U. nr 61, poz. 258 ze zm.) uchyla się art. 2.

Art. 64. À la loi du 18 septembre 2001 — « Code maritime » (Journal Officiel N° 138, position 1545 avec les modifications) sont apportées les modifications suivantes : 1) est abrogé l'article 355 § 1 et § 3 ; 2) est abrogé l'article 358 et 359 ; 3) l'article 355 § 4 obtient la rédaction suivante : « Les privilèges concernant le navire et la cargaison sont régis par le droit de l'Etat dans lequel la demande du recouvrement de la créance garantie par le privilège est portée devant un tribunal » ; 4) l'article 356 obtient la rédaction suivante : « Si l'application du droit dépend du lieu où le fait s'est produit, on considère comme un tel lieu l'Etat du pavillon du navire, lorsque le fait est survenu à bord du navire se trouvant hors du territoire de l'Etat littoral ».	Art. 64. W ustawie z dnia 18 września 2001 r. — Kodeks morski (Dz.U. nr 138, poz. 1545 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) uchyla się art. 355 § 1 i § 3; 2) uchyla się art. 358 i 359; 3) art. 355 § 4 nadaje się brzmienie: „§ 4. Do przywilejów na statku i na ładunku stosuje się prawo państwa, w którym dochodzone jest przed sądem roszczenie o zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej przywilejem”; 4) art. 356 nadaje się brzmienie: „Jeżeli właściwość prawa zależy od miejsca zdarzenia, to za miejsce zdarzenia, które nastąpiło na statku morskim znajdującym się poza terytorium państwa nadbrzeżnego, uważa się państwo jego bandery”.
Art. 65. À la loi du 3 juillet 2002 — «Droit aérien» (Journal Officiel de 2006, N° 100, position 696 avec les modifications postérieures) sont apportées les modifications suivantes: 1) est abrogé l'article 10 ; 2) dans l'article 11 est abrogé l'alinéa 1er ; 3) sont abrogés les articles 12—13 ; 4) dans l'article 15 est abrogé l'alinéa 2.	Art. 65. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. — Prawo lotnicze (Dz.U. 2006, nr 100, poz. 696 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) uchyla się art. 10; 2) w art. 11 uchyla się ust. 1; 3) uchyla się art. 12—13; 4) w art. 15 uchyla się ust. 2.
Art. 66. Est abrogé l'article 3 l'alinéa 2 de la loi du 22 mai 2003 sur les assurances obligatoires, le Fonds de Garantie et l' Agence Polonaise des As-	Art. 66. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubez-

sureurs de Communication (Journal Officiel N° 124, position 1152 avec les modifications). Art. 67. Sont abrogés l'article 29 alinéas 3—5 et l'article 130 de la loi du 22 mai 2003 sur l'activité d'assurance (Journal Officiel N° 124, position 1151 avec les modifications). Art. 68. Est abrogée la loi du 12 novembre 1965 — «Droit international privé» (Journal Officiel N° 46, position 290 avec les modifications). Art. 69. La présente loi entre en vigueur le 17 décembre 2009, à l'exclusion de l'article 18 alinéas 2 et 3, de l'article 20, l'article 33, l'article 35, l'article 62, l'article 63, l'article 64 point 2 et de l'article 65 points 1, 3 et 4 qui entrent en vigueur le jour de la publication.	pieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152 ze zm.) uchyla się art. 3 ust. 2. Art. 67. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. nr 124, poz. 1151 ze zm.) uchyla się art. 129 ust. 3—5 oraz art. 130. Art. 68. Traci moc ustawa z dnia 12 listopada 1965 r. — Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. nr 46, poz. 290 ze zm.). Art. 69. Ustawa wchodzi w życie z dniem 17 grudnia 2009 r., z wyjątkiem: art. 18 ust. 2 i 3, art. 20, art. 33, art. 35, art. 62, art. 63, art. 64 pkt 2 i art. 65 pkt 1, 3 i 4, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
---	--